

Република Србија

ВИСОКИ САВЕТ ТУЖИЛАШТВА

ПРОГРАМ ОРГАНИЗАЦИЈЕ И УНАПРЕЂЕЊА РАДА
ОСНОВНОГ ЈАВНОГ ТУЖИЛАШТВА У ПАНЧЕВУ

КАНДИДАТ

ЗА

ГЛАВНОГ ОСНОВНОГ ЈАВНОГ ТУЖИОЦА У ПАНЧЕВУ

Славица Црвени Бубњевић

Новембар 2023 година, Панчево

ОСНОВНО ЈАВНО ТУЖИЛАШТВО У ПАНЧЕВУ

Ул. Војводе Радомира Путника бр.13-15

E-mail: ojtpancevo@pa.os.jt.rs

Faks: 013/352-609

Налази се на трећем спрату у судској згради, у којој су смештени и Виши суд у Панчеву, Основни суд у Панчеву, Привредни суд у Панчеву и Више јавно тужилаштво у Панчеву. Судском зградом руководи председник Вишег суда у Панчеву.

САДРЖАЈ

Увод.....	4
I. План реорганизације рада тужилаштва у виду „ Брзог решавања предмета“.	
1. Оптужни предлози – рочиште за изрицање кривичне санкције.....	4
2. Одлагање кривичног гоњења.....	4
3. Одбацивање кривичне пријаве по чл. 284 ст.3 ЗКП.....	4
4. Споразум о признању кривичног дела.....	5
5. Решавање старих предмета.....	5
6. Контрола притвора и потерница.....	5
7. Ургенције суду за заказивање сложених предмета.....	5
8. Поступање по замолницама у просторијама КПЗ.....	5
II. Пооштравање казнене политике.....	6
III. Унапређење поступања и увођење специјализација рада заменика јавног тужиоца по одељењима	7
IV. Јавнотужилачка пракса.....	8
V. Јавно тужилаштво и јавност.....	8
1. Информативне активности.....	8
2. Консултативне активности.....	9
3. Промотивне активности.....	9
VI. Приступ информацијама од јавног значаја.....	10
VII. Руковођење управе у јавном тужилаштву.....	10
1. Начин расподеле предмета.....	10
2. Јачање значаја посебних одељења и једнообразног поступања.....	11
3. Смештајна реорганизација и проширење систематизације.....	11
VIII. Превазилажење проблема који су карактеристични за територију за које је месно надлежно Основно јавно тужилаштво у Панчеву.....	12
VII. Закључак.....	14

УВОД

Као кандидат за Главног Основног јавног тужиоца у Панчеву

представљам Програм организације и унапређења рада Основног јавног тужилаштва у Панчеву, полазећи од:

- законских и подзаконских прописа и акта који регулишу организацију рада тужилаштва
- дугогодишњег искуства од 2003.г. – 2023.г., у кривичноправној материји, стеченог пред Окружним судом у Панчеву, Окружним јавним тужилашвом у Панчеву, Апелационим судом у Београду, Вишим јавним тужилашвом у Панчеву и носиоцем јавнотужилачке функције у Основном јавном тужилаштву у Панчеву, а исти представља:

I.

ПЛАН РЕОРГАНИЗАЦИЈЕ РАДА ЈАВНОГ ТУЖИЛАШТВА У ВИДУ

„ БРЗОГ РЕШАВАЊА ПРЕДМЕТА“

Као јавни тужилац Основног јавног тужилаштва који свакодневно поступа пред Основним и Привредним судом у Панчеву, врло често и до осам заказаних главних претреса у једном дану, као и заказаних преко 15 предмета у истрази у свом истражном дану (уторком), сматрам да је неопходна додатна организација и ангажовање у „бржем“ решавању предмета, јер се пред судом заказани главни претреси у недоглед одлажу, како због неадекватног уредног позивања странака, тако и опструкције од самих странака и њихових бранилаца, као и промена поступајућих судија, стога бих се залагала, без изузетака где год постоје услови на:

- Оптужним предлозима на основу чл. 512 ст.1 ЗКП којим се тражи **одржавање рочишта за изрицање кривичне санкције** и то за кривична дела за које је предвиђена казна затвора до три године, без изузетка, док на основу признања за кривична дела за које је предвиђена казна затвора до пет године. Наведено има за циљ да долази до пресуђења на једном одржаном рочишту пред судом и то само на основу уредно достављеног позива осмуњиченом, без његовог присуства.
- Примена начела „ **Опотунитета**“ тј. Одлагање кривичног гоњења предвиђеног чл. 283 Законика о кривичном поступку са налагањем обавеза на краћи рок (до

два - евентуално три месеца), а не како то предвиђа Закон до једне године, имајући у виду да се стварају додатни проблеми управо када странка уплати део наложеног новчаног износа на рачун прописан за уплату јавних прихода који се користи за хуманитарне и друге јавне сврхе, а не како је наложено у наредби о одлагању кривичног гоњења, што има за последицу поновно позивање, упозоравање и на крају оптужење, а што све додатно одуговлачи поступак.

- **Одбацивање кривичне пријаве као вид начела опортунитета кривичног гоњења према чл. 284 став 3 ЗКП** тзв. безусловни или чист опортунитет за кривична дела за које је прописана казна затвора до три године, уколико је осумњичени услед стварног кајања спречио наступање последице или је штету у потупности већ надокнадио, а да притом тужилац оцени у сваком конкретном случају да вођење кривичног поступка и изрицање кривичне санкције не би било правично. Наведено бих посебно инсистирала за кривична дела Недавање издржавања из чл. 195 КЗ, кривична дела из чл. 203 КЗ која се односе на крађу струје и кривична дела Угрожавање јавног саобраћаја из чл. 289 ст.3 КЗ, а што чини управо највећи број кривичних дела пред Основним јавним тужилаштвима. С тим у вези, након заступања кривичне пријаве уз позив за саслушање, дала бих осумњиченима налог да измире своја дуговања и доказ о извршеној уплати доставе тужилаштву.
- Давати предлоге за закључење **споразума о признању кривичног дела из чл. 313 ЗКП** и то не само предлагати и преговарати пре оптужења у току истраге и спровођење доказних радњи, него и у току главног претреса, али свакако опрезно са тим, имајући у виду да брзо решевање предмета и закључење споразума не сме бити пракса изрицања благих кривичних санкција и предвиђеног законског минимума или чак испод и законског минимума, што се често јавља у пракси.
- **РЕШАВАЊЕ СТАРИХ ПРЕДМЕТА** – посебно бих контролисала предмете заведене у уписнике до 2020 године, кроз ургенције приликом достављања извештаја, налаза и пружања других доказа и документације, затим предлагање притвора и расписивања потерница, и након тога на основу чл. 300 ст.6 ЗКП тражила одобрење од судије за претходни поступак за испитивање сведока или вештака, на који начин бих спремила предмет за оптужење и пре лишавања слободе осумњиченог.
- Строга евиденција предмета који су у календару и регистру лица према којима су одређени **притвори и расписане потернице**, са евиденцијом застаре по најблажем закону (чл. 5 ст.2 КЗ) и након протеча тог рока, инсистирати на доношењу решења о одбацивању из чл. 284 ст.1 тач. 2 ЗКП услед наступања застарелости, на који начин би се смањио број активних предмета.
- Такође бих лично ургирала Председнику Основног суда за брже заказивање појединих „тежих“ предмета, имајући у виду да се управо сложенији предмети приликом избора нових судија, пресигнирају њима у рад, а исти због неискуства нису у стању да брзо закажу главне претресе и донесу одлуку, те се у пракси дешава да се управо такви сложени предмети не заказују месецима или због промене поступајућих судија у недоглед одлажу (пример из задуженог предмета - промена 8 судије и 22 одлагање главног претреса)

- Одредити Програмом и планом рада једног тужилачког помоћника који је ће једном недељно у просторијама Казнено поправног завода у Панчеву (КПЗ) саслушавати и испитивати осуђенике по **замолницама**, имајући у виду да је у Панчеву отворен нови затвор са великим бројем осуђеника и притвореника, те да Основно јавно тужилаштво добија све већи број замолница по којима је неопходно поступати, те да би се избегли трошкови у довожењу (затвор је удаљен 6,5 км) и обезбеђивању осуђеника, сматрам да је много ефикасније у њиховим просторијама вршити ову доказну радњу.

II

ПООШТРАВАЊЕ КАЗНЕНЕ ПОЛИТИКЕ

Имајући у виду да судска пракса показује да се за кривична дела из надлежности Основног суда углавном свде на изрицање условне осуде или пак на казне затвора изречене ка граници законског минимума или чак испод њега, инсистирала бих у једнообразности поступања од стране свих јавних тужилаца и тужилачких помоћника приликом:

- 1) Предлагања у самом оптужном предлогу изрицање **јачих кривичних санкција** у виду строжије казне затвора, веће новчане износе приликом осуде на новчану казну и дужи рок провере приликом изрицања условне осуде.
- 2) Предлагања у самом оптужном предлогу изрицање **рада у јавном интересу** за кривична дела за која је прописан затвор до три године, јер сматрам да је друштвено користан рад ефективнији, од стандардног изрицања условне осуде. Такође, уколико се не би обавио део или сви изречени часови казне рада у јавном интересу, вршила би се замена казном затвора.
- 3) Иницирање поступка за **опозивања условне осуде** ако осуђени у време проверавања учини једно или више кривичних дела, што је врло чест случај посебно за кривично дело Крађа из чл. 203 КЗ и кривично дело Неовлашћено држање опојних дрога из чл. 246аст.1 КЗ или пак уколико не врати имовинску корист прибављену кривичним делом или не испуни друге обавезе предвиђене кривичним законом у одређеном року (чл. 545 ЗКП)
- 4) Иницирање поступка на основу чл. 552 ст.1 ЗКП за изрицање **јединствене казне** ако је против истог осуђеног у две или више пресуда изречено више казни, а нису примењене одредбе о одмаревању јединствене казне за дела у стицају, **а све у циљу да би се спречило застаревање извршења казни.**
- 5) Инсистирала бих на изјављивању **жалби** на висину изречене кривичне санкције и подизању квалитета жалбених навода што би сигурно имало утицај на правилност саме правноснажне судске одлуке и садржину њеног образложења,
- 6) као и на одузимању имовинске користи и отварању финансијских истрага посебно код кривичних дела пореска утаја из чл. 225 КЗ.

III

УНАПРЕЂЕЊЕ ПОСТУПАЊА И УВОЂЕЊЕ СПЕЦИЈАЛИЗАЦИЈЕ РАДА ЈАВНИХ ТУЖИЛАЦА ПО ОДЕЉЕЊИМА

Ради ефикасног остваривања функције јавног тужилаштва, годишњим Програмом и планом рада одредити посебна одељења, а према личним афинитетима и жељама како јавних тужилаца, тако и тужилачких помоћника, исте распоредити по одељењима и њихово знање унапредити путем обука, семинара и вебинара.

Формирала бих 4 посебна одељења:

- 1) **ИСТРАЖНО ОДЕЉЕЊЕ** које би радило групу кривичних дела против живота и тела и против јавног реда и мира, као и друга кривична дела која захтевају хитност у поступању, са тужилачким помоћником који би радио све хитне мере према Закону о спречавању насиља у породици, и друге хитне наредбе и захтеве суду за претрес стана и других просторија, за листинге и лоцирања и друге хитне ствари. Ово посебно из разлога што дежурни тужилац није у стању да се истовремено јавља на телефон и кординира са полицијом, присуствује главним претресима, води доказне радње у виду саслушавања и да истовремено даје полицијским службеницима наредбе, као што је тренутно случај.
- 2) **НАСИЉЕ У ПОРОДИЦИ** са кординатором, који ће одржавати састанке са представницима Центра за социјални рад, кординаторима МУП и контакт тачкама Прекршајног суда у Панчеву задуженим за насиље у породици. У ОЈТ Панчево се већ одржавају састанци два пута месечно са наведеним представницима, међутим сматрам да је неопходно вршити додатну контролу изречених хитних мера и њихово кршење од стране непосредних учинилаца, због чега је неопходно организовати проверу истих на терену (да ли су се вратили својим кућама) од стране полицијских службеника, те је потребно поред два постојећа кординатора, укључити још минимум једног тужиоца и једног тужилачког помоћника
- 3) **ПРИВРЕДНО ОДЕЉЕЊЕ** са посебним акцентом на пореска дела, посебно кривично дело пореска утаја из чл. 225 КЗ и кривично дело недозвољен промет акцизних производа из чл.176 ст.1 Закона о пореском поступку и пореској администрацији (обзиром да на територији града Панчево постоји робна пијаца „ Бувљак“ где се из Шапца допремају велике количине дувана и даље дистрибуирају кроз целу Србију.
- 4) **КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ** са посебним акцентом на загађење животне средине, непредузимање мера заштите животне средине, стављање у погон објеката и постројења која загађују животну средину, оштећење животне средине и уношење опасних материја

и недозвољено прерађивање одлагање и складиштење опасних материја, посебно из разлога што је Панчево индустријски град са „ ЈУЖНОМ ЗОНОМ“ а која чини НИС, ПЕТРОХЕМИЈА и АЗОТОРА

Такође би се ово одељење бавило кривичним делима где су оштећене животиње, као и незаконит лов и риболов и сарађивала са надлежним инспекцијама.

IV

ЈАВНО ТУЖИЛАЧКА ПРАКСА

Као основни недостатак, а самим тим и рушење јавно тужилачког угледа сматрам различито поступање у решавању истих предмета, како међу појединим тужилаштвима исте надлежности, тако и у оквиру истог тужилаштва различито поступање међу јавним тужиоцима и тужилачким помоћницима. Да би се избегло наведено, а у циљу једнообразности и законитости, сматрам да је неопходно праћење судске праксе Вишег суда у Панчеву, Апелационог суда у Београду и Врховног касационог суда, због чега бих личним ангажовањем уз одлуке претходно донете на колегијуму и писмена обавезна упутства у појединим предметима наложила једнообразно поступање у примени одлагања кривичног гоњења, израде оптужних аката и предлагања кривичних санкција. Такође бих једном месечно организовала састанке са Вишим тужилаштвом у циљу решавања спорних питања и уједначавања праксе у поступању.

V

ЈАВНО ТУЖИЛАШТВО И ЈАВНОСТ

Према Закону о јавном тужилаштву и Правилнику о управи у јавним тужилаштвима Јавно тужилаштво обавештава јавност о стању криминалитета и другим појавама које запази у раду, а увек када за то постоји потреба.

Међутим на основу личног искуства, као порпарол пуних 5 година у Вишем јавном тужилаштву у Панчеву, сматрам да извештавање о предметима у предистражном, као и у истражном поступку, захтева посебну пажњу и опрез у складу с интересима поступка, строго водећи рачуна о заштити приватности учесника поступка уз неопходну примену Закона о заштити података о личности.

С тим у вези годишњим Програмом и планом рада поред већ одређеног Порпарола као овлашћено лице за обавештавање јавности о питањима из своје надлежности, сматрам да је неопходно одредити и једног тужилачког помоћника као и ИТ техничара за имплементацију и спровођење Комуникације стратегије тужилаштва, у оквиру предвиђених плана активности које бих побољшала, што би створило могућност да јавност стекне веће поверење у рад овог државног органа

1. ИНФОРМАТИВНЕ АКТИВНОСТИ

А) Боље ознаке у просторијама тужилаштва са јасно истакнутим путоказима где се налазе истражне суднице, управа тужилаштва, писарница, шалтер за предају писмена

Б) **Огласна табла тужилаштва** : сматрам да је неопходно раздвојити огласну таблу са јасно истакнутим распоредом о заказаним истрагама, заказаним главним претресима, пријемом странака по унапред одређеном распореду јавних тужилаца, одређеног места за подношење кривичних пријава; од огласне табле за интерна упутства запослених са списком дежурства јавних тужилаца, помоћника, записничара и других упутства запослених, као и посебне огласне табле којим се истичу неуручена писмена странкама.

Ц) **редовно одржавање и ажурирање САЈТ** - а Основног јавног тужилаштва у циљу његовог побољшања, како у давању информација везано за рад тужилаштва, подношења кривичних пријава, пријема странака, подношења притужби и пријава дисциплинског поступка, тако и основних формулара и образаца са примерима захтева и основних закона

Ц) **Редовна годишња конференција за новинаре** на крају године, са циљном групом позивања како медија, тако и грађана, на којој је неопходно обавестити јавност о годишњим резултатима рада тужилаштва

2. КОНСУЛТАТИВНЕ АКТИВНОСТИ

А) **редовни састанци са представницима ПУ Панчево** и то организовати једном недељно састанак са начелником ОКП и једном месечно са начелником ПУ Панчево у циљу побољшања рада полиције и њиховим извештавањем о дневним догађајима дежурне јавне тужиоце са одвајањем битног од небитног или мање битног, те кординирања и ефикаснијег откривања учионица кривичних дела и заштите грађана, као и руковођење предистражним поступцима и поступање по захтевима тужилаштва.

Б) **редовни састанци са председником Основног и Привредног суда, као и председником кривичног одељења Основног суда**, у циљу побољшања сарадње, ефикаснијег суђења и бржег заказивања главних претреса и решавања старих претрeдмета

Ц) **два пута месечно одржавање састанака са представницима Центра за социјални рад и полициским службеницима**, у оквиру поступања и заштите жртава, као и спречавање насиља у породици са кординатором Основног јавног тужилаштва.

Д) **по потреби одржавати састанке са портпаролом суда и ПУ Панчево** у циљу јасног разграничења ко у којој фази поступка извештава јавност о догађајима и на који начин вршити заштиту података.

3. ПРОМОТИВНЕ АКТИВНОСТИ

А) **Дани отворених врата** – једном годишње одржавање са рефератима на задату тему у циљу оснаживања жртви за пријаву кривичних дела, спречавању стварања предрасуда и негативних претпоставки и давању

информација о забрањености и противправности дела. Посебно едуковати млађу популацију о опојним дрогама и злоупотреби података путем друштвених мрежа и постављања фотографија, као и порнографског садржаја.

Б) Студентска пракса- омогућити и дати прилику студентима права да на лицу места виде рад и услове у просторијама тужилаштва.

VI

ПРИСТУП ИНФОРМАЦИЈАМА ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА

Према Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја, тужилаштво као орган власти Републике Србије дужно је да одмах, а накасније у року од 15 дана од пријема захтева, тражиоца обавести о поседовању информације, стави му на увид документ који садржи потпуну и тачну тражену информацију, изда или упути копију тог документа.

Међутим имајући у виду да тражиоци често траже обимну документацију са подацима у протеклих десет или више године, а што тужилаштво често из оправданог разлога (недостатак административног особља и техничких услова) није у могућности да испини, сматрам да се обавеза према наведеном закону може испунити, **тако што ће се тражени подаци уз помоћ ИТ техничара и секретара ОЈТ достављати електронским путем на ЦД, Диску или USB**, уместо досадашњим начином - фотокопирање докумената и слања копија. Такође бих наложила да се тражилац у прописаном року од 7 дана позове у просторије тужилаштва, а како би извршио увид у тражена документа са напоменом да понесе свој USB како би му се доставили и пренели електронским путем, тражени подаци.

Сматрам да би се овим начином, у потпуности испоштовале законске обавезе приликом захтева за доставу информација са једне стране, док би се са друге, свакоко смаљили трошкови израде копија и утрошка времена административног особља.

VII

РУКОВОЂЕЊЕ ПОСЛОВИМА УПРАВЕ У ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ

Према законским и подзаконским прописима, Главни Основни јавни тужилац је носилац управе и одговоран је за правилан и благовремен рад јавног тужилаштва, одређује организацију и рад јавног тужилаштва, одлучује о правима по основу рада јавних тужилаца и о радном односима особља у јавном тужилаштву, отклања неправилности и одугљачење у раду, стара се одржавању самосталности у раду и угледу јавног тужилаштва и врши друге послове на које је овлашћен законом или другим прописом

1. НАЧИН РАСПОДЕЛЕ ПРЕДМЕТА

Расподела предмета би се вршила према редоследу пријама, према азбучном реду имена и презимена јавних тужилаца, са изузетком посебне поделе предмета према специфичности и сложености у зависности од специјализације појединих тужилаца. На пример предмети везани за загађење животне средине би се распоређивали јавном тужиоцу одређеним годишњим Програмом и планом рада за ту групу предмета, међутим како на годишњем нивоу постоји једноцифрен број ових предмета и тужилац специјализован за ту или било коју област, би требало радити све предмете, као и подједнако сложене и хитне предмете, а што је и правично обзиром да сви тужиоци без обзира на своју ефикасност имају исту плату, исти број радних дана и годишњег одмора.

2. ЈАЧАЊЕ ЗНАЧАЈА ПРЕДВИЂЕНИХ ПОСЕБНИХ ОДЕЉЕЊА И ЈЕДНОБРАЗНОСТИ У ПОСТУПАЊУ

Годишњим распоредом би се одредили тужиоци који поступају у оквиру посебних одељења са тачно одређеним тужилачким помоћницима, те би се исти посебно упућивали на специјализоване обуке, али би такође ти тужиоци били у обавези да поред праћења судске и јавнотужилачке праксе и измена закона и прописа у специјализованим областима, достављају управи редовне извештаје, а како би се кроз обавезна писмена упутства вршила едукација и других тужилаца и тужилачких помоћника и инсистирало на једнообразности у поступању свих обрађивача предмета без изузетака.

3. СМЕШТАЈНА РЕОГРАНИЗАЦИЈА И ПРОШИРЕЊЕ СИСТЕМАТИЗАЦИЈЕ

Основно јавно тужилаштво у Панчеву, се налази у ул. Војводе Радомира Путника бр.13-15, у судској згради, на делу трећег спрата, у згради у којој су смештени и Виши суд у Панчеву, Основни суд у Панчеву, Привредни суд у Панчеву и Више јавно тужилаштво у Панчеву.

Просторија за пријем поште, као и у њеном саставу писарница, у оквиру које се налази на хиљаду предмета је смештена у просторији од двадесетак квадрата, те се предмети, а који се налазе у календару, држе по разним канцеларијма тужилаца и тужилачких помоћника, чак заказани предмети за главне претресе се држе на поду у истражној судници (бр. 325) , имајући у виду да су сви ормани пуни другим предметима и да не постоје друге просторије, а где би се могли сви ти активни предмети одложити.

Управо из наведених разлога, сматрам да је неопходно да Основно јавно тужилаштво у Панчеву, заједно са Вишим јавним тужилашвом добије **своју посебну зграду**, а имајући у виду да се „Стари затвор“, у ул. Његошева, који је задњим делом и повезан паркингом са судском зградом, иселио у нову саграђену зграду, те да је зграда старог затвора празна и напуштена, а да је притом у изузетно лошем стању, затражила бих иницијативом и предлогом од стране Министарства Правде да се обезбеде средства и реконструише наведена зграда, на који начин би се тужилаштво изместило и одвојило од суда, а притом је физички близу судске зграде због заказаних суђења, на који начин би тужилаштво добило боље услове за рад, у виду нових канцеларија, судница, дактилобироа, писарнице, пријама поште и ново саграђених просторија за разгледање списка од стране адвоката и странака, просторије са стакленим зидом за препознавање

лица, себе као подршка оштећенима и других неопходних просторија, а на чију потребу и обавезу се указује на разним семинарима и обукама које похађамо.

Такође је додатни проблем што је постојећа судска зграда без лифта, а како је истрага прешла у надлежност тужилаштва, иста се спроводи на трећем спрату, те стара, непокретна и повређена лица нису у стању да по позиву физички приступе на трећи спрат тужилаштва, због чега поступајући заменик са са записничарем силази у приземље судске зграде и испитује странке са отежаним кретањем у дактилобиороу суда испред других записничара, обзиром да не постоји ни једна расположива просторија у приземљу зграде, а која би се уступила од стране суда, тужилаштву.

Имајући у виду да Основно јавно тужилаштво на годишњем нивоу има преко 6000 заprimљених предмета, укључујући поднете кривичне пријаве, поднеске, хитне мере и др, а да тренутно поступа 7 јавних тужилаца (један је упућен у ВЈТ БГ, други је на породилском, избор је у току за још једног тужиоца), те да поред 4 систематизованих тужилачких помоћника, 1 ради као секретар тужилаштва и још 1 тужилачки помоћник који је запослен по уговору на одређено време, залагала бих се за проширење систематизације, како у односу на број тужилаца и тужилачких помоћника, тако и у односу на административно особље у виду референата, записничара, а што би све довело до ефикаснијег и квалитетнијег рада самог тужилаштва.

VIII

ПРЕВАЗИЛАЖЕЊЕ ПРОБЛЕМА КОЈА СУ КАРАКТЕРИСТИЧНА КОНКРЕТНО ЗА ТЕРИТОРИЈУ ЗА КОЈЕ ЈЕ МЕСНО НАДЛЕЖНО ОСНОВНО ЈАВНО ТУЖИЛАШТВО У ПАНЧЕВУ

1. Проблем „НАВИЈАЧИ“
2. Проблем „ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ“

1. Проблем „Навијачи“ посебно Партизанових навијача и то групација у виду припадника „ Принципа „ и „ Јужног Фронта“ постоји годинама уназад на територији која је у месној надлежности Основног јавног тужилаштва у Панчеву. Посебно се то односи на град Панчево и насељено место Старчево у којима често долази како до сукоба између самих Партизанових навијача ове две наведене групације (због превласти око трговине наркотика) тако и међусобних сукоба Партизанових навијача са навијачима Црвене Звезде, које погрдно називају „ Циганима“, што често за резултат има сукобе на улицама Града или у ноћним клубовима и то увек истим. Посебан проблем је што ови навијачи имају својствен „ Кодекс понашања “ у решавању својих проблема, тако да не сарађују са припадницима државних органа (полицијом, тужилаштром и судом), а што све додатно утиче на тешко доказивање ових предмета и то посебно кривичног дела Насилничког понашања из чл. 344 КЗ и кривичних дела против живота и тела. По правилу осумњичени се бране ћутањем, оштећени не знају ко им је нанео повреде, а сведоци ништа нису видели, док на камерама због навучених капуљача на главама се не могу идентификовати учиниоци, ни након антрополошког и компаративног вештачења.

Пракса је да се сви осумњичени у наведеним сукобима обавезно задржавају и сарадња са припадницима Полицијске Управе Панчево на откривању ових кривичних дела је на високом и задовољавајућем нивоу, међутим због

опструкције самих учесника догађаја и њиховог „Кодекса понашања“ резултати рада на овим делима су осредњи или чак лоши, имајући у виду да често долази до одбачаја кривичних пријава или ослобађајућих пресуда, те држава додатно исплаћује неоснована лишења слободе, односно дане проведене у притвору.

Личним ангажовањем и посебну пажњу бих посветила овој проблематици и сматрам да би **проактивна истрага** допринела сузбијању ове врсте кривичних дела, а она би се огледала у константној координацији са руководиоцима ПУ Панчево и организовању и пажљивом припремању чешћих и изненадних претреса стана и просторија у којима живе, као и њихових аутомобила и то уз писмене наредбе Основног суда у Панчеву уз иницијативе и предлоге тужилаштва да постоје основи сумњи да ће се наћи предмети извршења кривичних дела из чл 348 КЗ и чл.246А КЗ . Такође сматрам да је неопходно све осумњичене на основу наредбе тужилаштва дактилоскопирати и на тај начин их увести у јединствену базу података, као и чешће вршити “ Полицијске рације“ угоститељских локала и других објеката у којима се окупљају. Сматрам да би се на овај начин додатно вршио притисак на њих, као и превенција у извршењу самих кривичних дела.

2. Проблем „Животне средине“, се између осталог огледа и у томе што је у Основном јавном тужилаштву у Панчеву за сада само један јавни тужилац прошао специјализацију и међународне обуке у погледу кривичноправне заштите животне средине. Такође само тај тужилац поступа у малобројним формираним предметима заштите животне средине, док су кривичне пријаве ретке. Имајући у виду развијену индустрију на територији месне надлежности ОЈТ Панчево, посебно на територији града Панчева, ово је јако мало што ОЈТ може да пружи. Кривичних пријава има мало јер се ова кривична дела тешко откривају, а још теже доказују јер се у откривању и доказивању ових кривичних дела појављују многи проблеми, који могу бити решени само у непосредној и константној координацији са инспекторима за заштиту животне средине, полицијом, као и представницима градске власти односно локалних самоуправа. Не сме се занемарити ни значај цивилног сектора који је све активнији у овој области и који својим ангажовањем може у многоме допринети не само откривању, већ и бољем обезбеђењу доказа у овој области. У области заштите животне средине би морале да се ураде највеће и најкоренитије промене имајући у виду недовољан број тужилаца који су едуковани за ову област. У практичном поступању основ је квалитетна кривична пријава и обезбеђење доказа, за које је јако битно да буду обезбеђени у врло кратком времену и квалитетно. Успех у овом задатку се може остварити само уз добру координацију свих извршилаца, полиције, тужилаца, инспекције за заштиту животне средине, у оквиру које координације бих радила на установљавању механизма ефективне и сталне сарадње, кроз стварање тима састављеног од горе поменутих представника различитих институција система чија координација у поступању мора бити остварена континуално и непосредно кроз све доступне медије. У тој координацији не треба изоставити ни релевантне невладине организације, јер је пожељно искористити све њихове капацитете у смислу стручности, доступних ресурса, као и упознавања са проблемима на терену, имајући у виду да су често ове невладине организације у непосреднијем контакту и више директно упознате с проблемима грађана и ситуацијом на терену, јер су и оперативније од институција система. Надаље као решење проблема се намеће и неопходна едукација и других тужилаца и тужилачких помоћника. У том смислу би требало повећати заинтересованост тужилаца, у предметима „еколошког криминила“ и третирање ових предмета подједнако или више од других облика криминалитета

у поступању. Имајући у виду да је јавност заинтересована да има што више информација у вези животне средине, а да се иста за сада најчешће обавештава преко средстава јавног информисања, и у тренутној ситуацији се то своди само на обавештавања са сајтова одређених Агенција било наших, било светских о стању ваздуха у градовима у Србији, сматрам да о поступању било инспекција за заштиту животне средине, било тужилаштва и то не само у заштити ваздуха већ и у другим областима животне средине, грађани и јавност знају недовољно или готово ништа, јер грађани нису обавештени колико има процесуираних случајева, колико њих и како су кажњени, да ли им је забрањен рад или слично осим у пар случајева који су пропатили медији, што је занемарљив број случајева и отуда полази и неповерење грађана према институцијама система када је заштита животне средине у питању. У том смислу боља и активнија сарадња са медијима би била од непроцењиве вредности, како би се грађани правовремено и о свему обавестили у погледу кршења еколошких закона од стране појединаца или предузећа, о томе шта је свака од страна која учествује у поступку предузела у конкретном случају, какве су последице дела, шта треба предузети од стране грађана, као и како се поступак одвија и какве су коначне одлуке суда и других органа. Ово се може постићи кроз конференције за штампу и кроз константна саопштења за јавност објављена на званичним веб сајтовима тужилаштва за шта бих се лично залагала.

IX

ЗАКЉУЧАК

Приоритети који су представљени у овом Програму усмерени су на побољшање организације рада тужилаштва, у смислу ефикаснијег и једнообразног поступања, подизању квалитета заступања пред судом и израде самих јавнотужилачких одлука, а самим тим и јачање угледа тужилаштва као државног органа.

Као Главни јавни тужилац, уз своје радне навике и савесно поступање, уложила бих максималан напор да обезбедим ефикасно и успешно поступање Основног јавног тужилаштвау Панчеву и да своје досадашње искуство у тужилачком и судијском раду, ставим у функцију законитог остваривања функције јавног тужилаштва и обављања задатака и послова из законом утврђене надлежности.

ЈАВНИ ТУЖИЛАЦ

Славица Црвени Бубњевих

